C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Hasek_Jaroslav-Baracnicka_krev_pana_Potuznika.PDB

PDB Name: Baráčnická krev pana Potužníka
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 15.8.2004
Modification Date: 15.8.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Baráčnická krev pana Potužníka

Jaroslav Hašek

Pan Potužník měl ve své povaze zvláštní rys. Když například vypukly ve městě neštovice, chodil po známých a říkal: "To je dobré, že jsou tady, zdravotní poměry jsou mizerné." Když epidemie byla omezena, říkal: "Nevěřte tomu, že jsou pryč."

Na politický život díval se s patra. Jeho bavil jenom život spolkový, poněvadž tam se mohl uplatniti svou zásadní oposicí. Tak se mu například podařilo rozbít "Čtenářskou besedu", když prohlásil, že předseda ukradl nejhezčí vázané knihy a zařadil do své vlastní knihovny, na čemž nebylo ani zbla pravdy. Dosáhl toho, že předseda dal celou svou knihovnu k disposici "Čtenářské besedě" a podal resignaci s celou řadou svých přátel.

Pak rozbil "Okrašlovací spolek pro Semčice a okolí", když byl provalil, jak tvrdil, malé bahno ve spolku. Člen "Okrašlovacího spolku", jednatel Kovář, dal totiž před lety skáceti dva staré topoly u zahrady za městem. Bahno se provalilo. Pan Potužník zjistil, že barva na natírání turistických značek je z obchodu předsedy "Okrašlovacího spolku", a vypátral, že jedna firma v Praze mohla by dodati o 10 haléřů laciněji kilogram té barvy než předseda.

"Jsou lidé," zdůrazňoval pan Potužník na jedné schůzi, "kteří se chtějí obohatiti pod záštitou spolku." Byla

to dobře mířená rána. Vyšlo na jevo, že předseda na tom vydělal půldruhé koruny. Povstaly z toho velké hádky a spory, pan Potužník mnul si ruce a napsal článeček do místního opositního listu "Pravda", jehož redaktor proto se stal opositníkem, poněvadž mu starosta města, továrník akkumulátorů, nedal kdysi celostranný inserát pro jeho pět set odběratelů. Od té doby špinil město a odseděl si již dva měsíce.

Článeček pana Potužníka byl prodchnut neobyčejnou pokrokovostí: "Za těžkých poměrů," píše, "nejlépe bude, když přenecháme starost o okrašlovací spolek pánům, kteří dodávají lavičky za neuvěřitelné ceny, kteří jako členové obohatí se prodejem barev a my jako pokroková lidé nesúčastníme se celého hnutí, aby veřejnost nemohla na nás ukazovati jako na jisté pány. Půjdeme dále neodvisle a budeme odhalovati zlořády bez pardonu."

Článek získal jistý úspěch, zejména u propuštěného pro menší vydírání městského strážníka, který chodil po městě a říkal všude: "V okrašlovacím spolku se krade."

Okrašlovací spolek byl rozbit, neboť nikdo nechtěl tam seděti, a pan Potužník přenesl svou činnost do "Měšťanské Besedy".

"Víte, pánové," rozhlašoval všude, "třeba je tam udělati pořádek."

Měšťanská Beseda byla doposud vyjmuta ze všech stranických sporů a neodvážil se na ni ani opositní list "Pravda".

Proto pan Potužník napsal do "Pravdy" článek, ve kterém mluvil o schátralosti společenského života, jehož nejpříznačnějším zjevem jsou nepořádky v Měšťanské Besedě. Jaké nepořádky, sám doposud nevěděl, jen prohlašoval: "Však už se něco najde."

A také se skutečně našlo. Pan Potužník shledal, že Měšťanská Beseda nalézá se v místnostech člena Besedy, restauratéra Bíma, který přirazil poslední rok 50 K na acetylenovém osvětlení a jiný člen Besedy že tiskne programy jejich divadelních představení.

"Opravdu, to je hrozné," vyjádřil se pan Potužník, "všude korupce, musíme do toho řezat." A v "Pravdě" objevil se článek, ve kterém mluvilo se o občanské a mravní čistotě a přímo se poukazovalo, že se z Besedy nepoticky tyje. Několik bouřlivých schůzí, resignace většiny členů, a pan Potužník, chodě kol opuštěných místností Měšťanské Besedy, usmíval se svým poťouchlým způsobem: "Zde stávala Měšťanská Beseda".

Snažil se přenésti svou činnost do "Sokola", maje na programu, že "Sokol" nejlépe rozbije tím, když se založí ještě jeden. Pracoval drobnými maloměstskými klepy, anonymními dopisy, pomluvami a jednou, když šel v noci domů, byl bit jako žito. Tento výprask položil meze jeho spolkové činnosti. Přes ten výprask dále nešel. Počal žíti vně spolkového života, maje zadostiučinění, že již rozbil tři spolky.

I v soukromém životě vystupoval krajně opositně. Když mluvíval s rolníky, stěžujícími si přede žněmi na velká sucha, říkal: "Ta tak hned nepřestanou, nedělejte si naději, že bude pršet."

A když onemocněl jeho soused lehkým zánětem středního ucha, navštívil jeho manželku, vzal ji stranou a řekl jí důvěrně: "Jestli pak už udělal poslední vůli? Víte, ono to může špatně skončiti." Pamatuji si, že když stavěli gymnasium, pravil: "Gymnasium, nesmysl, to se chce u nás několik profesorů vykrmiti."

Tak se žilo panu Potužníkovi v Čechách.
*

Když se pan Potužník dostal do ruského zajetí a jakž takž se usadil, prohlásil se za rozhodného Čecha. "Já jsem rozhodný Čech," pravil, "považuji za svoji povinnost pracovati v našem hnutí."

A pan Potužník vzpomněl si na svou činnost spolkovou ve staré vlasti.

"Víte," mluvil jednou, "zde se dějí podivné věci, víte, on ten Svaz..." Nevěděl, co by dále řekl, ale to stačilo, aby se v tom úzkém kruhu počalo říkati: "Ale ten Svaz, víte, on ten Svaz..."

Za měsíc přišel s jinou devisou: "Víte, Svaz, to je těžká věc, my potřebujeme něco jiného."

Ustavila se Národní Rada za spolupracovnictví Svazu. Jakmile se o tom pan Potužník dověděl, poznamenal: "To je všechno hezké, ale víte, ta Národní Rada, my v zájmu pokroku a neodvislosti..."

Dívali se na něho s údivem a počali říkati po něm: "Ale víte, ta Národní Rada..."

A pan Potužník jim krásně vysvětlil, že je největší hloupostí, chtíti něco budovati. On rozbil Čtenářský spolek, Okrašlovací spolek, Měšťanskou besedu. Jaké pak budování. Hezky do toho řezat, a to má vždy nějaký výsledek. Prozatím je tedy pan Potužník proti Národní Radě, poněvadž je sice rozhodný Čech, ale jeho žilami proudí krev starých oposičních spolkařů z baráčnických spolků.